

Izhaja ob 4 jutraj.
Stane celoletno . . . 240 K
mesečno 20
za zased. osemle. 860
za inozemstvo . . . 600
—
Oglasi za vsak mm višine
stolpca (58 mm) . . 2 K
mali oglasi do 30 mm
stolpca (58 mm) . . 1

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, pravsvo in politiko.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/A
Telefon št. 73
Upravišstvo:
Bodna ulica št. 6
Telefon št. 35
Račun lcr. pošt. ček. urada
št. 11.842.

Ljubljana, 11. julija.

Naš sivolasi kralj Peter praznuje jutri svoj 77. rojstni dan. Jutrišnji državni praznik je pač primeren dan, da se spominimo poslednje, najslavnejše epohe v zgodovini Srbije, epohe, ki se začne z nastopom kralja Petra in se srečno zaključuje s sprejetjem prve ustave kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. To je doba, v kateri si je Srbija v polni meri zaključila sloves jugoslovanskega. Prijemonta.

Ne mislimo po avstrijskem sistemu slaviti osebe in dinastične vrline z olepševanjem in bizantističnimi pretiravanji. Opozorimo le na sledeča dejstva, ki ostanejo zgodovini, ker so resnična. Vsa srbska zgodovina preteklega stoletja za nacionalno srbsko politiko nima tako imenitne perijode, kakor jo predstavlja vladavina kneza Mihajla Obrenovića od leta 1860.—1868. To je bila doba zavestne jugoslovanske politike, ki je imela za prvi in glavni cilj osvoboditev vsake srbskega plemena, hkrati pa tudi najvišjo zvezo z ostalimi južnimi Slovani, tudi Bolgari.

Toda knezu Mihajlu je sledil Milan Obrenović, katerega vlada pomeni najžalostnejši odsek novejšega srbskega zgodovine, na zunanjo nečastno vazalstvo Avstriji, na znotraj neprestano borbo Milanovega absolutističnega osebnege režima s politično dozorevalim ljudstvom, ki si hoče pod vodstvom politikov iz šole Svetozarja Markovića izboljšati moderno parlamentarno vladavino.

Ponesrečena politika napram Bolgariji je privedla Milana na drugačno pot; leta 1888. je nalašč v to sestavljeni ustavotvorni odbor izdelal novo ustavo, ki je tvorila temelj modernemu parlamentarni vladavini v Srbiji. Nova ustava je bila v skupščini sprejeta in nato sankcionirana, leto nato 1889. pa se je kralj Milan odpovedal prestolu. Toda njegov zli duh je ostal v deželi tudi za sina — naslednika Aleksandra, ki se je držnil manipulirati z ustavo, s čimer si je nakopal nasprotstvo vse dežele.

Ko je leta 1903. energična akcija zarotnikov zlo izruvala s koreninami in je narodna skupščina poklicala na prestol Petra Karađorđevića, je nastopila nova era v zgodovini Srbije. V narodni politiki je po dolgem preledu vnovič zavladala smer kneza Mihajla, in osvoboditev vseh Srbov, ujediničenje vseh Jugoslovancev je postalo cilj Beograda. V notranji politiki je bila nenadoma z malimi spremembami obnovljena ustava iz leta 1888. in odlej je v Srbiji brezizjemno vladal strogo parlamentarni režim. Od strani dinastije se ni izvršil niti najmanjši pritisk na smer notranje politike, suverenost ljudske volje, vtelesena v izvoljeni skupščini, je prišla v polni meri do veljave.

Kralj Peter je torej postal kralj v novem modernem smislu. Monarh, ki reprezentira državo, v kateri pa vodi vse dejanje in nehanje naroda kot politične celote je vlada. odgovorna narodnem zastojstvu. Tako je mogla zunanja in notranja politika postati verne izraz resničnega narodovega mišljenja in hotenja, njegovih ciljev in njegove volje.

V tem znamenju moramo priznati visoko življenjsko delo kralja Petra, katerega ime ostane nerazdružno zvezano z najslavnejšo dobo jugoslovanske zgodovine.

Praznovanje Petrovega dne

Beograd, 11. julija. (Izv.) Povodom jutrišnjega rojstnega dne kralja Petra je že danes vse mesto v zastavah v državnih in narodnih barvah. Jutri dopoldne bodo slovesne službe božje, nakar se vrši velika vojaška parada. Potem bo slavnostni sprejem in čestitke.

TAKE JONESCULU O POLITIKI MALE ANTANTE.

Bukarešta, 11. julija. V zbornici je govoril minister za zunanje posle, Take Jonsescu, o politiki Rumunije. Med drugim je izjavil, da si bo Rumunija oziroma prisojeno ji po raznih mirovnih pogodbah, vedela obdržati in da bo mala ententa, ki obkroža Madžarsko kakor železen zid, to deželo prisilila, da se ukloni dejstvom in da opusti misel, zopet pridobiti kraje, ki so bili nekdanj ogrski.

Imenovanje pokrajinskih namestnikov izvršeno

IVAN HRIBAR NAMESTNIK V LJUBLJANI. DR. BALITIČ NJE-
GOV NADOMESTOVALEC.

Beograd, 11. julija. (Izv.) Danes popoldne je bil pri ministrskem predsedniku Pašiću ministrski svet, na katerem je bil podpisan ukaz o imenovanju Ivana Hribarja za kraljevega namestnika v Ljubljani. Za namestnika sta tudi imenovana gospoda Gjurgjević za Sarajevo in Demetrović za Zagreb. Dosedanji predsednik deželne vlade v Ljubljani, dr. Balitič, je imenovan za zastopnika hr. namestnika in za načelnika oddelka za notranje stvari v Ljubljani. Dosedanji pooblaščenik deželne vlade v Ljubljani, Dobnik, je razrešen dolžnosti. — Določila so se tudi smernice, kako bodo uradniki prisegli.

V sredo bo zopet seja ministrskega sveta, na kateri se bo razpravljalo o rekonstrukciji vlade.

Pogajanja z Italijo na kritični točki

SPOR V VPRAŠANJU KABOTAŽE IN RIBOLOVA.

Beograd, 11. julija. (Izv.) Včeraj in danes so se nadaljevala med našo in italijansko delegacijo pogajanja glede sklepanja trgovinske pogodbe med našo kraljevino in Italijo. Pogajanja so prišla do kritične točke, ker ima naši odločitev v vprašanju ribolova in kabotaže. V obeh vprašanjih je naša delegacija zavzela negativno stališče napram italijanskim željam. Nato so obojestranski strokovnjaki poskušali najti izhod v skupnem interesu.

Kar se tiče brodarstva, so Italijani na videz odstopili od svoje zahteve in prišli z novim predlogom v tem smislu, da se obe vladi obvezata prisiliti brodarstva družbe v obeh državah, ki vršijo službo na vzhodni obali Jadrana, da sklenejo kartel, ki bo dovoljeval tudi prevoz blaga iz naših v naše luke. Naši eksperti so ta predlog vzeli na znanje; naša delegacija pa ga je odklonila.

Glede ribolova so strokovnjaki sklenili kompromis te-le vsebine: Italijani se obvežejo, da z nikakimi napravami ne bodo motili smeri ribjih selitev, zlasti ne med otokom Cresom in Istro, dalje da ne bodo ovirali ribolova s takozvanimi lampami in da bodo v razdalji desetih milj od obale opustili vsako metodo, škodljivo našemu ribolovu. Italijani naj ne lovijo ob naših obalah, vendar naj se ustvari skupno rибarsko področje med našimi in laškimi otoki v Kvarneru do Zadra, v Dalmaciji pa med Korčulo in Lastvom.

Obojestranski ribiški smejo priti do ene milje od obale druge države. V času od 15. aprila pa do 1. oktobra mrežni potegač ne sme prekorachiti razdalje treh milj od obale. V teh vodah bodo veljali skupni ribarski in varnostni predpisi.

Na drugi strani priznavajo Italijani zasebne pravice naših ribičev v italijanskih vodah. Dasi znači ta formula velik napredek v pogajanjih, vendar ni zadovoljila naše delegacije. Velede tega je prišlo do novih sej obojestranskih strokovnjakov obeh delegacij in se je nocoj dosegel sporazum, ki omejuje skupno ribiško področje na morje med našimi in italijanskimi otoki v zalivu pred Zadrom. Zato pa jasno zajamči pravice naših ribičev s Korčulo in Visa v vodah okoli Lastva in Pelagruža. V takozvanih omejenih vodah smejo ribiči priti na eno miljo razdalje. V času med 15. aprilom in 1. oktobrom se lahko uporabljajo lov na mrežo na tri milje razdalje. — Italijanska delegacija si je končno odločitev pridržala, češ da nima pooblastil glede vprašanja ribolova.

Razen tega je bilo spornih še mnogo vprašanj, ki jih bodo še ta teden rešili strokovnjaki. V tem slučaju predložit obo delegaciji načrt bodoče trgovinske pogodbe, ki naj bi veljala do 31. decembra 1925.

Mariborski župan potrjen

Beograd, 11. julija. (Izv.) Na današnji seji ministrskega sveta je bil g. Grčar potrjen kot župan Maribora.

Slovenska prosvetna vprašanja

Beograd, 11. julija. (Izv.) Akademski slikar Fran Tratnik v Ljubljani je imenovan za umetniškega konzulenta pri prosvetnem oddelku pokrajinske vlade v Ljubljani.

Beograd, 11. julija. (Izv.) Proevstni oddelek pokrajinske vlade v Ljubljani je ministrstvu za pravsvo prodlagal, da se izposluje za leto 1921. znesek 1,500.000 kron za razne prosvetne prireditve. Tako naj bi se zlasti prirejali ferijalni tečaj za izobrazbo učiteljev in ljudskih in meščanskih šolab. Na teh tečajih bi se poučevala srbsčina.

O jeseni naprej se bodo v vseh 15 mestih Slovenije uvedli tečaj za hrvatski jezik, ki naj jih posebej državnii uradniki, nadalje ciklični domovno-znanstvi tečajji. Za srednješolske profesorje bodo tudi tečajji, na katerih bodo poučevali srbski in hrvatski profesorji. Podpirala se bo tudi ustanovitev malih odrov, kakor tudi šolske prireditve.

Minister prosvete je odobril predlog poverjenstva, da glavni učitelji na učiteljskih brez fakultetne izobrazbe, ki pa imajo po odbitku petih let od skupne službene dobe najmanj deset službenih let, obdržijo po izenačenju plač pravice srednješolskih profesorjev s fakultetno izobrazbo.

BOLEZEN MIN. PREDSEDNIKA.

Beograd, 11. julija. Ministrski predsednik Pašić včeraj ni zapustil sobe. Zdravniški so ugotovili, da se mu dela kamen in da je treba posebno skrbnega zdravljenja. Kadar bo nekoliko boljši, bo odšel v Marianske alj Karlove Laze, kjer bo ostal dalje čas.

Imenovanja v finančni službi

Beograd, 11. julija. (Izv.) Finančni minister Kumanudi je podpisal sledeča imenovanja v finančni službi: dr. Ludvik Valjavec postane finančni svetnik 7. razreda; dr. Bogomil Pavhe in Ivan Poličić tajnika 8. razreda, Ludvik Zepić (Celje), Fr. Zupančič (Ljubljana), dr. Filip Orel (Ljubljana) in dr. Albin Ogrja (Ljubljana) finančni komisarji 9. razreda. Tudi imenovanja višjih finančnih uradnikov so že izgovoljena, zakasnila pa se je objava zaradi regentove odsotnosti, ker morejo sedaj podpisati tozadavne ukaze vsi ministri.

TRGOVINSKA POGAJANJA S FRANCILJO.

Beograd, 11. julija. Tekom prihodnjega tedna se prično pogajanja za sklep trgovinske pogodbe med našo državo in francosko republiko. Ta pogajanja bodo v početku vodili posebej določeni delegati našega trgovinskega ministrstva in francoski opravniki poslov v Beogradu. Pozneje ko bo zbrano vse potrebno gradivo, bosta naša in francoska vlada določili posebne delegate za pogajanja.

DR. KOROŠEC POTUJE V VARŠAVO IN PRAGO.

Beograd, 11. julija. (Izv.) Poslanec dr. Korošec odpotuje te dni v Prago in Varšavo, da stopi v stike s tamošnjimi političnimi krogi.

OSTANKI WRANGLOVE VOJSKE.

Beograd, 11. julija. Od vse Wranglove armade je ostalo še približno 12.000 vojakov v Galipoliju. Ti so v zelo slabem položaju, ker ne dobivajo več pomoči od Francije. Naprosili so, da bi se smeli naseliti v naši zemlji. Vlada na njihovo prošnjo še ni odgovorila, ker se še ni vršila seja kabineta.

Pariz, 11. julija. Danes se bo na Quai d'Orsay pod predsedstvom Loucheurja ter državnim komisarjem dr. Guggenheimerjem in francoskimi izvedenci.

Važna pogajanja o vzhodnem vprašanju

ZA SPORAZUM MED ANGLIJO, AMERIKO, JAPONSKO IN KITAJSKO.

London, 10. julija. Pred konferenco, ki naj bi se sklicala po Hardingovi inicijativi za omejitve vojnih priprav, naj bi se, kakor doznava Reuterjev urad, vršilo posvetovanje o vprašanju Daljnega vzhoda med interesiranimi vevlesilanci. Izvodbuda predsednika Hardinga je plod porazgovorov, ki so se po razpravljanju političnih vprašanj na Daljnem vzhodu vršili na britanski državni konferenci z Zedinjenimi državami, Japonsko in Kitajsko. Ministrski predsednik Lloyd George pada na jutrišnji seji spodnje zbornice izjave o tej stvari.

London, 11. julija. (Izv.) Ministrski predsednik je danes dal v spodnji zbornici obljubljena pojasnila o angleško-japonski zvezi. Na tozadevno vprašanje prejšnjega ministrskega predsednika Asquitha, je odgovoril: Ko sem v četrtek v parlamentu izrazil unanie, da bom kmalu zamogel dati pojasnila v vprašanju Tihega oceana in Daljnega vzhoda, sem pričakoval, da dobim pravočasno potrebne odgovore zaradi konferenc med angleškim zunanjim ministrstvom in zastopniki Zedinjenih držav, Japonske in Kitajske. Vesel sem, da mrem danes parlamentu sporočiti, da je odgovor Zedinjenih držav že prišel in da je popolnoma zadovoljiv. Tudi Kitajska je odgovorila povoljno. Iz Japonske doslej še nimamo formalne izjave, upati pa je, da bo tudi ta zadovoljiv.

Vodja irskih vsašev se sestane z Lloyd Georgeom

ZGODOVINSKO VAŽEN DOGODEK.

London, 11. julija. Lloyd George je Devalera spisal brzojavko, v kateri potrjuje sprejel odgovora, ki ga je Devalera dal glede predloga sklica-

nja konference, in v kateri naznanja, da bo sprejel Devalera s katerimkoli tovarišem še ta teden.

Boljševiki nspadli Perzijo

Beograd, 11. julija. (Izv.) Iz Teherana javljajo, da so boljševiške čete prestopile severno perzijsko mejo in da napredujejo proti jugu. Napadde so zadnje ostanke armenske vojske. Turški nacionalisti se bojujejo okoli Tebrisa in Teherana. Dasi so se od tam odstranili vsi ruski boljševiki, je v okolici Raesa vendar prišlo do bojev. Vsi angleški uradniki so naglo zapustili ogrožene kraje, zlasti mesta.

VSTAJA V ALBANIJ.

Rim, 11. julija. (Izv.) Iz Barija javljajo, da so v Albaniji izbruhnili veliki nemiri. Albanske čete se mobilizirajo. S severa so Srbi ponovno vpadli na albansko ozemlje, iz Kelmattja pri Skadru pa so jih zopet pregnali. Albanski generalisim, ki se nahaja sedaj v diplomatski misiji v Beogradu, se je nemudoma povrnil domov. Pravijo, da je Valona v rokah Turkom prijaznih elementov, ki so zaplenili grške parnike v luki.

BOLJŠEVIŠKI NEMIRI NA BOLGARSKEM.

Dunaj, 11. julija. Ponedeljski listi prinašajo vesti, da so v Sofiji in po vsej Bolgariji izbruhnili resni nemiri, katere pripisujejo kmetski stranki, na katere so volivali boljševiki.

PROGLAS ČEŠKIH KOMUNISTOV.

Praga, 11. julija. (Izv.) Izvrševalni odbor združenih nemških in čeških komunistov v češkoslovaški republici je izdal proglas na proletarijat vseh narodov republike, v katerem pravi, da se je v češkoslovaški republici ustvarila diktatura buržoazije s pomočjo socijalpatrijotov. Tekom vsega zimskega in spomladanskega zasedanja je bil parlament pasiven in ni ničesar napravil. Odločitev v vseh vprašanjih je v rokah sveta petorice, v katerem so trije zastopniki buržoazije in dva zastopnika socijalpatrijotične stranke, ki z goljufivimi frazami državljestva pomagajo diktaturi buržoazije. Parlament je popolnoma onemogel in je mirno gledal, kako so se vsa bremena kapitalistične konsolidacije odvalila na pleča delavnega ljudstva.

KRITIČNO GLASOVANJE ZA FRANCOSKO VLADO.

Pariz, 11. julija. Kakor javlja «Matin» pričakujejo na jutrišnji seji zbornice pri posvetovanju glede kreditov za Levanto, da bo opozicija poizkusila doseči, da bi vlada pri glasovanju ostala v manjšini. Listi so prepričani, da se bo ta poizkus ponesrečil, čeprav je veliko število poslancev vladne večine na počitnicah.

Carigrad, 11. julija. Ruski begunci pripovedujejo, da razseja v vsej donski pokrajini kolera. V Rostovu zahteva epidemija vsak dan 400 do 500 žrtve.

POSLOVNIK ZA NARODNO SKUPŠČINO.

Beograd, 11. julija. (Izv.) Ena prvih nalog narodne skupščine bo, da izdela zakon o skupščinskem poslovniku. Poslovniški odbor bo imel svojo prvo sejo dne 15. t. m. Minister dr. Trifković je že pripravl načrt, ki se predloži na prvi seji ministrskega sveta in je v glavnem enak poslovniku bivše srbske narodne skupščine. Dalje je minister dr. Trifković pripravil še zakonska projekta o državnem svetu in glavni podlagi zakonov bivše kraljevine Srbije z izpremembami, ki odgovarjajo sedanjim prilikam.

ARABSKI NASTOP NA FRANCOSKE DOSTOJANSTVENIKE.

Pariz, 11. julija. Iz Kaira se poroča, da so vstaški arabski konjeniki napadli avtomobil francoskega generala Couranda blizu Damaska. Z njim vozeči se tolmač je ubil in guverner v Damasku ranjen; general je ostal nepoškodovan.

RAZMEJITEV Z MADZARSKO.

Budimpešta, 11. julija. Generalni tajništvo poslaniškega sveta je poslalo madžarski vladi noto, v kateri jo pozivlja, naj prvih štirinajst dni po uveljavljenju trianonske pogodbe imenuje v pogodbi predvideni odsek za določitev meja. V dodatku k tej noti so označene tudi smernice, po katerih se naj sestavi komisije, ki bodo določevale mejo. Smernice obstojajo iz dveh delov: splošni del, ki vsebuje določila glede razmejitve z ostalimi srednjeevropskimi državami in iz dodatka, ki obravnava praktično izvedbo obveznosti spremnega pisma trianonske mirovne pogodbe.

SMRT SLOVITE PEVKE.

Dunaj, 9. julija. (Izv.) V starosti 79 let je danes tukaj umrla nekdanja toliko slavljena altistinja Marijana Brand, ki je bila od 1868. do 1886. članica berlinske opere in je tudi z velikim uspehom nastopala v Beireuthu.

ODVETNIŠKI KONGRES.

Beograd, 9. julija. (Izv.) Tu se bo 27. avgusta vršil kongres odvetnikov iz cele kraljevine, na katerem se bo razpravljalo o projektu novega odvetniškega zakona.

ZELEZNIŠKA NESREČA

Beograd, 11. julija. (Izv.) Včeraj se je na postaji Čuprija zgodila velika železniška nesreča. Vlak, ki je prihajal, je trčel v vlak, ki se je nahajal na postaji. 20 vagonov se je pri tem popolnoma razbilo, vlakovodji drugega vlaka pa je zmečkalo obe nogi.

Beograd, 9. julija. (Izv.) Uprava beograjske občine je radi zadnjih dogodkov prišla izganjati iz mesta vse one, ki so se naselili v mestu po 1. januarju 1919. brez dovoljenja. Samo v prvem okraju je policija izsledila 190 oseb.

Položaj na Reki

Brčko se pritožuje čez položaj na Reki. «N. LAVORATOR socialisti» od 8. julija. Pravi, da je položaj nevzdržen. Nesigurnost vlada na Reki dalje in čez se je pridela položaj nekoliko jasnosti, je prišla na Reko vojaška okupacija. Ta ni prinesla drugega blagoslova kot brezposelnost. Tovarna za tovarno odstavila delavce in v nekaterih so odpustili že vsi. Da je beda še večja, pa je izšel odlok, po katerem so krone prepovedane in dovoljene edino te lire. Da se vsaj deloma odpomore bedi, snujejo socialisti konsumne zadruge z deleži od 100 lir. Poleg tega so ustanovljene proizvajalne zadruge, da se vsaj deloma premaga brezposlica.

Socialisti so dalje sklenili, da bodo izdajali svoj list, da tako končajo, kakor pravijo v kalnem ribarstvu nekaterih. Silne težave prizadeva socialistom zlasti vprašanje zadruge pristajalnih delavcev. Na pritisk fašistov in arditov je bilo odpuščanih na stotine kvalificiranih delavcev, rodbinskih očetov, ki so danes vsi na cesti, brez vsega.

V političnem oziru so socialisti za nerazdružljivost luke Baroš z Reko. Sicer pa so socialisti mnenja, naj se po 30 mesecih neredov, preide vendar že enkrat v položaj, ki bo odgovarjal interesom mesta. — Samo tega, da se to ne more zgoditi z geslom nerazdružljivosti Baroša od Reke, niso povedali socialisti.

V Rimu se nahaja te dni polkovnik Carletti, član laške razmejilne komisije napram svobodni državi Reki in naši kraljevini. V Rimu je imel Carletti daljši govor z Bonomijem, ki mu je dal navodila glede pristajalskega konzorcija na Baroš. Carletti ima sprejeti še instrukcije od vojne in novega zunanjskega ministra, nakar odputuje v laško delegacijo v Opatijo, kjer jo čakajo sledeče naloge: Vprašanje Baroša in Delte.

Kakor zatrjujejo laški listi, so se tudi naši delegati razmejilne komisije obrnili v Beograd po navodila. Zato upajo laški delegati, da bodo še tekoni avgusta rešena vsa vprašanja.

O borbi s kačaki

Prijatelj našega lista, oficir neke ob albanski meji, nam je poslal pismo, ki sicer ni bilo namenjeno za tisk, ki ga pa radi splošno zanimivosti v naslednjem vseeno priobčujemo. Glasl se:

Z zanimanjem čitamo v zadnjem času Vaše članke o varstvenih razmerah v južni Srbiji. Posebno Vaš članek od 26. junija «Razbojništva v južni Srbiji» ilustrira prav živo in popolnoma točno tukajšnje razmere. Z ozirom na polemiko, katere se je pojavila radi novega načrta zakona o radu in radu v vseh zadnjih številkah (za nas v Albaniji namreč zadnjih) slovenskih novih. Vam mogoče ne bo ne ljubo, slišati tudi misljenje — posebno o drugem delu tega načrta — od osebe, katere živi v neposrednem stiku s tukajšnjimi prebivalci ter pride dnevno v dodir z našimi Arnavti, a skoraj vsako noč pa — per distance — z albanskimi.

Gotovo smo vsi na tukajšnji albanski meji služili Slovenci isti dobrodušni in doberšerčni kranjci, kateri ne bi pod navadnimi razmerami nikomur lasu skrivili: toda vprašajte samo slehernega kranjskega fanta, kateri je prišel od tukaj, ako se mu zdijo neredbe omenjenega zakona prestroge ali celo barbarske. Odgovor Vam bo tak, kakršnega od mehke kranjske duše ne bi pričakovali: nekateri ljubljanski gospodje bi trdili, da so nas Srbi tukaj «alkanizirali», kajti vsakdo bi odgovoril, da je to vse še pre-

Sanje in resnica

Malo razlage.

Sanj pozna naše življenje malo, zato pa ima v njem več prostora resnici. — kakor običajno pravimo: bridka resnica. Je že tako narejeno, da ne more biti drugače! Zakaj življenje je življenje, sanje so sanje, klobasa pa je klobasa.

Sanje in resnica sta dva nasprotna pola. S pojmom «sanje» obeležujemo vse, kar si želimo, kar bi hoteli (in to je za nas vselej ugodno); za resnico pa imamo tisto, kar doživljamo in kar se s sanjami malokdaj krije.

O čem sanjajo ljudje? O vsem mogočem. Siromaki sanjajo o bogastvu, bogatini o še večjem bogastvu, berači o žepnih tatvinah in vinu, častilopneži o slavi, politiki o vodstvu strank, naroda in domovine, demagogi o lumparijah, ki jih bodo storili. Vsak človek ima sanje svoje vrste.

Poslanci sanjajo o dnevnicali, o prejem razredu na železnici, s katerimi se vozijo v Beograd (in s katerimi se niso še nikoli vozili, dokler niso pozeznili ljudi, da so jih izvolili za poslance) sanjajo dalje o interpelacijah, s katerimi vlečejo volilce in ministre; o delu za ljudski blagor, ki se jo postavil na glavo. Take sanje so prav prijetne, poslanece inako dobrotljive.

maio. Mogoče misli kdo, da bi bil tu bolj učitelj, duhovnik, pedagog na mestu. Pojdi in vdomači ali dresiraj si volka ali tigra, kateri je bil navajen vedno na kri in meso. Dokler stojš pred njim z revolverjem in bičem, kar leze pred teboj in že se misliš, da je lepo krotak ter ti hvališče za udobno življenje pri tebi, a obrni mu hrbet, takoj je po tebi. Ta malo drastična, prispodoba velja popolnoma za tukajšnje Kačake. Našel bi lahko mnogo, mnogo slučajev, kar iz zadnjih dni. Na pr.

Kačaki napadejo našo premošnjo pazljivo in utrjeno stražo. Kratka borba. Dohitela pomoč najde samo gola, razmesarjena trupla vojakov.

Šest pravoslavni bogoslovci se pelje iz Prizrena na dopust na železniško postajo. Nad Suho Reko jih napadejo pri belem dnevu Kačaki, do golega oropajo in dobesedno pokoljejo.

Dva vojaka — Slovenca — spremiljata nič hudega sluteč komoro. Naenkrat jih obkroži 10 Kačakov. Odvamejo jim celo komoro ter jih slečejo do golega. To so bili še kavalirji, ker so jih pustili žive.

Arnavti preko meje so ukradli tukajšnjim Arnavtom več komadov živine. Mi znamo v katerih hišah je ukradena živina. Pošljemo tja posredovalce z grožnjo, da takoj vrnejo živino, če ne, bomo streljali nate hiše z artilerijo. Dobili lakoničen odgovor: «Če boš streljal, bom vrnil živino, če ne boš streljal, je ne bom vrnil.» Ja, da bi ga besel! Ali mu hočeš zdaj še priznati?

Človeka čeni Arnavti po tem, kolikor nosi orožje, k večjemu še po tem, kolikor ima srebra ali zlata na sebi (kar je pa brez primerne oziroma železa dosti nevarno — najbolje bi bilo srebrno orožje, potem si pri njem bog). Nekaterim zanesljivim elementom se je, kakor je bilo omenjeno tudi v Vašem članku, res izdalo orožje kot krajevna policija ali žandarmerija. Zdaj pa poslušajte, kako me je oenil ta moj vojni drug v slabi srbohrvaščini, kazaje na svojo puško in municijo. «Ti puško — ja puško, ti fišak (municija), — ja fišak, dakle «baraban» (t. j. oba enaka), a ti bom-bu, ja ne bom-bu, dakle ti više.» Jaz sem torej, ker imam tudi ročno bombo, za eno bombo več vreden v njegovih očeh, drugače sva pa čisto «baraban».

Ako čitate Karl May-ovo: Im Land der Skipetaren ali «In den Schluchten des Balkans», pa si lahko tudi brez bujne May-ove fantazije predstavljate ta narod, samo da so ga večletne vojne in vojne okupacije njihove dežele učinile še boljvostnega, učil pa se je med tem časom tudi od vseh mogočih kulturonošev samo lepe reči, katere so mu grozno imponirale in katere zdaj po svojem razumu uporablja.

Po mojem mnenju novi nameravani zakon o radu in radu za te kraje ni nikakor prestrog, pač pa bi bilo še dosti drugih umestnih in koristnih predlogov za te kraje. Pa upajmo, da bodo naši zakonodajci pravo zadeli.

Zbližanje soc. strank v Nemčiji

Berlin, 2. julija.

V nemških političnih krogih se v zadnjem času mnogo razpravlja o pojavih, ki kažejo na to, da se pripravljajo zblizanje med obema skupinama socialne demokracije, med večinskimi in neodvisnimi socialisti. Kakor znano, je bil od prvotne sram boji med imenovanimi grupama zelo oster. Tudi programatična in taktična nasprotstva so velika. Zato seveda ni misliti na popolno fuzijo obeh strank, saj za dogleden čas ne. Pač pa so se vršila v zadnjem času med obojestranskimi voditelji ponovna posvetovanja, da bi se dosegel skupen nastop vsaj v

nekaterih najvažnejših vprašanjih. Gre predvsem za kooperacijo v vprašanju izpolnjevanja znanega londonskega ultimata in v vprašanju reparacijske politike.

Znake zblizanja obeh močnih socialističnih skupin pozdravljajo tudi v demokratičnih vrstah meščanskih strank. Kakor toliko drugih držav trpi tudi Nemčija na tem, da njen parlament nima trdne in homogene večine. Zato nobena nemška vlada ne more voditi smotrene in dosledne politike, zlasti ne more začeti sistematičnega dela za poravnavo nemških obveznosti napram zaveznikom.

Ko je svoj čas antanta v londonskim ultimatom zagrozila s posrednim sankcij, so bila v prvi vrsti nemška gospodarska podjetja, ki so v strahu pred ohromitjem nemškega gospodarskega življenja nastopila z vsem poudarkom za to, da Nemčija ultimata sprejme. Ko pa hoče sedaj Wirthova vlada sprejete dolžnosti izvrševati, nastopajo ravno ista podjetja z enakimi ali še večjim poudarkom proti vsakemu novemu davku, ki ga hoče vlada uvesti, da zbere sredstva za odplačila zaveznikom. Ker tvorijo zastopniki nemškega velekapitala danes bistven del vladne večine, je na ta način seveda nemogoče, da bi vlada svoje davčne načrte izvedla. Pomagati si mora s provizoriji, predvsem s tiskanjem novih bankovcev. Da je to trajno nevzdržljivo, je umevno.

Ako se zedinijo sedaj nemške socialistične stranke vsaj v vprašanju izpolnitve ultimata in stopijo na podlagi tega programa v vlado, bodo s tem omogočili stvarno, smoteno in trajno gospodarsko politiko, ki edina more Nemčijo spraviti zopet na noge. Zato zasledujejo zblizvalni pokret čelo listi, ki so vse poprej kakor socialistični, n. pr. «Vossische Zeitung» in «Berliner Tageblatt» s simpatično pozornostjo. Seveda računajo pri tem na to, da bo morala potem prestati tudi demagogska politika, ki so jo vodili dosedaj zlasti neodvisni socialisti.

Edina bojazen, ki se izraža iz meščanskih vrst, zlasti iz agrarnih in industrijskih krogov, je ta, da bi mogla vlada s pretežno socialistično večino zopet poseči po že večkrat zagroženem sredstvu konfiskacije premoženja. Ako pa socialisti ne bodo vztrajali na zahtevi prevleke premoženjske oddaje, je verjetno, da bo njihova vlada uživala podporo tudi velike večine meščanskih strank, ki danes nimajo dovolj moralne moči, da bi same izvedle kak radikalen gospodarski program.

Po svetu

— **Bolgarski državni proračun.** Bolgarska vlada je predložila sobranju proračun za leto 1921. Stroški znašajo 2.393.000.000 levov a dohodki 2 milijardi 115.000.000 levov.

— **Propadajoči Trst.** Uvoz Trsta je znašal v januarju 119.234, v februarju 58.803, v marcu 101.058, v aprilu 68.886 in v maju 64.585 ton, skupaj v prvih petih mesecih letošnjega leta 471.567 ton. Izvoz pa je znašal v januarju 17.527, v februarju 9.649, v marcu 17.492, v aprilu 16.340 in v maju 20.769 ton, skupaj 81.770 ton. Ves promet, uvoz in izvoz 489.337 ton. Tako je prišel nekdanji svetovni Trst do tega, da ga je že prekosil Bakar in Gruž. Sedaj se pripravljajo socialisti in nacionalisti, kdo je temu kriv. Eden drugemu očita krivdo in privlečejo na dan vse mogoče vzroke, samo na glavnega pozabljajo in to je, laška nestrpnost, laška anarhija in laški nered, kar podi vse trgovce iz Italije, in pa pomankanje zaledja. Rešitev Trsta leži v Jugoslaviji, toda tega nečesto priznati in zato bo propadla Trst še naprej.

— **Cirkulacija italijanskih bankovcev.** Italijanski konzulat v Zagrebu javlja: Cirkulacija novčante emisijske bank v Italiji, ki je koncem leta 1920,

znala 19 milijard 689 milijonov, se je znižala sedaj na 17 milijard 979 milijonov.

Politične beležke

— **Dragoceno priznanje!** Poslanec Deržić je na zadnjem shodu v ljubljanskem «Uniju» izrekel tudi naslednje stave: «Zalibog, da ogromni del našega naroda, mirno lahko rečemo, da 90 odstotkov, ni vedel, kaj da je pravzaprav ustava in ji vsled tega ni posvečal niti pri volitvah v konstituante samih, niti pozneje zadostne paznje»... «Drugače v Srbiji»... «Kot sem že rekel, so se »prečani« z malimi izjemami izkazali za ustavno delo kot absolutno inferlori.» Torej »balkanizirani« — Srbi — čez katere so slovenski avtonomisti toliko udrihali, so vendarle boljši kot toliko proslavljena kultura Slovencev. Deržić odreja 90% Slovencev politično zavest. Mi pismo takl pesimisti in menimo, da je višina odstotkov vendarle izdatno manjša. Ako pa je res le 10% politično zavednih Slovencev, potem ni dvoma, da so med njimi prav vsi — demokrati. — Odkritostren je to pot Deržić še, ko priznava svojo absolutno inferlornost za ustavno delo. Od ljudi, ki žive od demagogije «Strazhe», «Domoljuba», «Jugoslavije», «Novega Časa» in drugih enakih glasil, ni

prilaskoval stvarnega dela za lepšo bodočnost Jugoslavije. Deržić ve, da bi se »prečani« za vedno morali razmavati, ako bi v konstituenti ne imeli vsaj Pribečevića, Ribarja, Kukovca, Zervaja, Demetroviča in še nekaj drugih jakih ličnosti, ki so s svojo sposobnostjo in neumornim delom bistveno pripomogli k sprejetju ustave.

— **Angleška vojna mornarica pred Beogradom.** Dne 19. julija pripluje oddelek angleške vojne mornarice pred Beograd, da napravi oficijelen obisk naši prestolnici in naši mornarici.

— **Načrti Bonomija glede zasednega ozemlja.** Novi šef laške vlade je imel s poslanecema Gavazzoni in de Gaspari daljši pogovor glede končne ureditve uprave zasedenega ali kakor oni pravijo odrešenega ozemlja. Bonomi je pripravljen dati ozemlja nekako avtonomijo in bi se imeli v ta namen oživiti deželni zbori. Ozredni urad za odrešeno ozemlje, kateremu načeluje senator Salata, se naj ukline. Bonomi je dalje zatrjeval, da hoče delovati za gospodarsko vzpostavitev ozemlja. Precejšnjo pažnjo je tudi obelčal posvetiti raznim denarnim vprašanjem, predvsem onim, ki čakajo od preobrata dalje na rešitev. Nova uprava naj bi bila izvedena še letos. Dasi je dosti lepih besedi, vendar moremo biti gotovi, da se naš potem, ko postanejo besede meso, ne obljenejo prstov.

Sport in turistika

— **Lahkotletični miting S. K. «Ilirija».** Ljubljana je potekel v nedeljo prav voljno. Aranžma je bil dober, uspehi pa z ozirom na pomanjkljivo treniranje ne ravno prvostalni, tako da v mnogih točkah zaostajajo za uspehi lanskega Sportnega tedna. — V desetih konkurencah je nastopilo skupno 76 tekmovalcev, sami člani ljubljanskih sportnih klubov. Največja je bila udeležba v teku na 100 m, ki se ga je udeležilo 15, in v teku na 400 metrov, ki se ga je udeležilo 12 tekmovalcev. V damski stafeti 4 x 70, so zmagale članke «Jadrana», ki so pretele progo v 48.4 sek. — Ženska rokometna tekma se je vršila med «Jadranom» in «Ilirijo». — Podrobnosti o mitingu in doseženih rezultatih še priobčimo.

— **Kolesarska dirka Ljubljana-Maribor** se je izvršila včeraj, v nedeljo, ob krasni udeležbi dirkačev. Bilo jih je ravno 50 na startu. Od teh 13 iz Zagreba, 9 iz Maribora, 2 iz Celja, ostal so bili Ljubljanci. Pogled na nje je bil direktno imponanten. Ob 5. uri so startali startni, devet po številu, ob 6. uri vsi ostali, 41 po številu. Dirka se je vršila v jako živahnem tempu. Ob celi progi je številno občinstvo pozdravljalo dirkače, ki so prvokrat dirkali na Maribor, ki je bil do sedaj vedno le cilj nemških dirkam. Na cilj je prišel prvi g. Solar, ki je prevozil dirko kot zmagovalce v 4:47:35, tik za njim je bil g. Ogrin kot drugi in tik za tem Šiškovci, vsi člani «Ilirije» Ljubljana. Kolesno dolžino za Šiškovcem je dosegel g. Zlataršič, član «Sokola» Zagreb, kot četrti, nato g. Dukanovič, član «Gradjanskega» Zagreb, kot peti, v 4:52:04 ure, g. Sovčič, član «Gradjanskega» Zagreb kot šesti v 4:53:15 ure, sedmi je bil g. Škrabner «Ilirija», osmi g. Rebolj, deveti g. Šostarko «Gradjanski». V maksimalnem času je še prišel Bar Vinko «Ilirija». — V težki skupini je zmagal g. Bar Adolf «Ilirija» v 5:02:17 ure, drugi je bil g. Zanoškar «Ilirija» v 5:12:19 ure, tretji g. Meze «Ilirija» v 5:26:41 ure, četrte g. Horvat «Sokol» Zagreb v 5:34:43, peti g. Jurčec «Gradjanski» Zagreb v 5:49:52 ure, šesti g. Pečnik «Ilirija», sedmi g. Pogačnik «Ilirija», osmi g. Kocmur «Ilirija», deveti g. Rebek (Celje). — V skupini starinov je zmagal g. Porenta «Ilirija», v 6:17:40, drugi je bil g. Goltes «Ilirija» v 6:18:05 ure, tretji g. Iglič Matevž «Ilirija» v 6:34:32 ure, četrti g. Iglič Tomo «Ilirija», peti g. Nosan «Ilirija», šesti g. Arzenšek «Delavski klub Maribor», sedmi g. Leskovec, osmi g. Iglič Leopold. Izmed Mari-

borčanov je prispele tedaj starin Arzenšek kot prvi in Kocbek v težki skupini kot drugi. Obema pripada specialno darilo Maribora. Dirka se je izvršila brez vsake nezdore in v najlepšem redu. O posameznih zanimivih podrobnostih bomo še spregovorili.

Sokolski vestnik

— **Sokolska prireditev na trgu Tabor.** Ljubljanski Sokol I si je z velikimi žrtvami in neustrašnim delom ob priznanju vrednem sodelovanju narodno čutečega občinstva zgradil na trgu Tabor krasno telovadišče, na katerem je imel včeraj svoj prvi javni nastop. Celodnevni spored je bil jako bogat. Ob 9. uri dopoldne so se vršile vaje za popoldanski javni nastop, ki so pokazale, da bo popoldanska prireditev v vsakem oziru zadovoljila občinstvo. Ob treh popoldne so se zbrali Sokoli pred realko in odkorakali, na čelu godba dravske divizijske oblasti, na telovadišče. Vse točke sporeda so se izvajale z veliko eleganco. Krasna in ljubka skupina deklic je z nepričakovano resnostjo in otroško eleganco izvajale župne vaje s cvetnimi lokci, za njimi 96 dečkov proste vaje s palicami. Ženski naraščaj je pod vodstvom načelnice Anuske Cigoje izvajal ritmične in skupinske proste vaje ljubljanske župe za leto 1921. Vrle telovadke so žele obilo zasluženega priznanja. Moški naraščaj, 47 dečkov, ki je napravil posebno dober vtis, je izvajal župne proste vaje, članke pod vodstvom sestre Horvatove pa ritmične vaje na skladbo Emila Adamiča «Nekdaj je bil». Ritmični molitvi so sledili kot persus lahni gib v valčkovem motivu in so izvajali obče navdušenje in priznanje. Končno je izvajalo 105 članov župne proste vaje za leto 1921. Sledile so orodna telovadba in igre naraščaja, ki so bilo na višku. Telovadbo je zaključila krasna skupina vseh oddelkov, okoli 410 telovadčih oseb, ki nam osvedočeno razveselijo polaj napredka sokolske telovadbe. Javni telovadbi je sledil koncert in prsta zabava, ki je uspešno nepričakovano dobro. V naglici napravljeni paviljoni so se kmalu napolnili in razvila se je nepričakovana zabava, ki je zaključila praznik Sokola I na Taboru v Ljubljani.

— **Ljubljanski Sokol** opozarja vsa ljubljanska Sokolska društva in svoje člane na telovadno akademijo krapinskega naraščaja, katere se vrši v soboto dne 16. t. m. v telovadnici Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu.

rajo imeti težke sanje! Sanjajo o odgovornosti, o delu, ki jih čaka, o poslih, ki se niso rešeni. O čem sanjajo kralji? To se težko pove. Ampak najbrž samo o nebesih; zakaj kralj je med zemljo in nebom zadnja stopnja pred Bogom.

Sanje nas mladili ljudi so različne. Če smo zaljubljeni, sanjamo o mesečnih nočeh, o slavah in še neoskrbnjenih devicah; z njimi hodimo v sanjah po zelenih livadah in sladko nam je pri srečju in lahko v žepu. Mladi zakonci sanjajo o potomstvu: ali bo dete žensko ali moško; žena sanja o ženskem, mož pa o moškem. Eden od obeh se gotovo prevrta v sanjah — ker srednjega spola se ni, če izvzame mo ovnuho.

Kmetje na deželi sanjajo o velikih davkih, o dragini tobaka. Zandarji sanjajo o razbojnikih, razbojniki pa ne o žandarjih, temveč o tem, kako bodo koga dehteli za denar in dušo. Vestni postajnačelniki sanjajo o železniških nesrečah; v sanjah planejo kvšku in stečejo v urad — pa vidijo, da je vse v redu. In hvalijo Boga. Lepo je biti vesten železniški uradnik. Potem so na varnem lahko vsi, ki se vozijo z vlaki.

Bankirji sanjajo včasih o deručah na borzah. Vzmeti jih kar same vržejo s postelje na tla — in bankir-zvoni-zvonijo.

ni svojemu slugi, ki preklinja nad gospodarjem. Sluga mora brž po časopis, da se bankir uveri, kakšno je stanje na tej in tej borzi. Sluga caplja v tiskarno po časopis, tem pa izve, da je zaključni urednik zaspal in zaspan in da vsled tega časopis še ni izšel. To preklinja potem oba, bankir, ki je v skrbeh radi borze, in sluga, ki je zaman tekel v tiskarno.

Policaji sanjajo o tatovih — zraven pa spijo v kakšnem prostoru pred kavarno. V tem času se izvršujejo vlom, tatvine in ropi. To je lepih policajevih sanj bridka resnica.

Pametni ljudje dajo malo na sanje, stare ženske pa dosti. One vsake sanje izvedejo na kakšno številko, na katere potem stavijo v loterijo. Seveda so take sanje prevarena. Res, sanje so prevara, izguba, trpljenje. Le poslušajte!

Ono noč sanjam, da me je objela lepa devica, pa res devica! Poljubila me je tako krepko, da sem se od sladkosti napol raztopil in zbudil. A ko pogledam prede — stara baba fenile obloko, da jo izčisti. Fej, ali sem pijuni!

Neko noč se mi je sanjalo, da sem rasel, rasel, zrasel do neba. Vse se mi je klanjalo: demokrati, klerikalci, socialisti, komunisti in samostojni kmetje. Celo zvezde doli z neba so mi ane-

žikale. Postal sem namreč čez noč slaven politik in govornik, čeprav ne znam v življenju niti govoriti, temveč le nekako jecljam. Okoli mene so klicali pristajali «Zivote», a jaz sem jih zalival z vinom. To je trajalo precej dolgo. Ali zjutraj o Bože, ko se zbudim, vidim, da ni z mojo veličino nič. Spoznal sem, da sem le zrnce med neznatnimi zrnci, pesek med peski. O kako me je potem bolela glava! Kupil sem si mnogo, mnogo aspirina, toda glavobol po veličini še vedno ni ponehal in se vrača. Nikoli več nočem imeti takih sanj!

Kadar sanjam o starih babah, imam vedno smolo. Ko so se vršile volitve ljubljanskega župana, sem tudi sanjal o babah. Takoj sem vedel, da bo nekaj narobe. Pa hvala Bogu je vendar bilo prav! Od veselja nad tem bom tudi jaz naredil enkrat izjemo: kadar bo ljubljanski župan potrjen od kralja, bom stavil v loterijo. Številke bodo 15, 20, pa 0. Morda bom tudi izgubil, mogoče pa tudi zadenem — kozla. Saj drugače itak ne morem zadeti.

Mentor.

SLOŽNO DELO SPASI NAROD, ZATO BODIMO SLOŽNI V DELU ZA JUGOSLOVENSKO MATICO!

Frank Heller

Blagajna velikega vojvode

Roman.

«Očrnil se je zopet k svoji neznanosti, ki je bila v veliki zadregi, nasmehnil se je zadovoljno in skoraj škodoželjno obenem ter rekel:

«Mačlame, vaš odhod iz avtomobila je bil tako hiter in nepričakovan, da niste imeli časa misliti na svojo prtljago. Ako mi dovolite, mi bo v posebno čast, da ste v tem trenutku moj gost. Posebno bi me pa veselo, ako bi to ne bilo prvič in zadnjič. Sedaj pa prosim povejte mi, kaj naj storim za vas.

Bila je še vedno bleđa, povesila je svoje oči in rekla:

«Predobri ste gospod, mogoče ste tudi preveč natančno in točno vzeli moje besede, ko sem vam rekla, da govorite z menoj kot s svojo prijateljico. Bodite tako dobri in vzemite ta moj prstan kot zalog za vse moje stroške. Imate žalibog

prav, gotovo sem pozabila svojo torbico v avtomobilu.

Pogledala ga je in omolknila:

«Madama», odgovoril je on hladno, malo trenotkov poprej, ko ste se vsedli za mojo mizo, mislili ste, da sem kavalir, sedaj pa naenkrat mislite, da sem kak posojevalec denarja. Prosim vas še enkrat, da mi poveste, kaj morem storiti za vas, seveda, ako si pridržite o meni svoje prvo mišljenje.

Ona mu ni nič odgovorila.

Pogledal jo je in opazoval kako je sedela molče, mirno in s povešenimi očmi. Tenka solza je zablestela v njenem očesu. Zasmilila se mu je lepa neznanica in pozabil je na svojo prvo jezo.

«Madama», je rekel hitro in proseče, «oprostite, jaz sem bil brutalen norec. Pozabil sem, da so vaši živci razdraženi, akoravno sem videl del tega, kar se je zgodilo z vami in opazoval nesrečo, ki vas je zasledovala. Še enkrat vas prosim odpuščanja, a ob enem vas prosim, da razpolagate z menoj po svoji

volji, pa si lahko mislite o meni kar si hočete».

Trepalnice so se počasi dvignile in razkrile dvoje vlažnih, lepih, temnomodrih oči, ki je v njih še vedno blestela solza. Ko se je pa njeno lice nasmehnilo kot smehljaj mladega pomladanskega solnca, je izginila tudi nežna solza.

«Nikar se prav nič ne opravičuj, ker nimate nobenega povišja», je odgovorila in mu ponudila roko preko mize. «Moje postopanje je bilo skrajno neumestno, zato Vas prosim odpuščanja. Imeli ste popolnoma prav, bili ste tako dobri, niti trenutka niste dvomili nad menoj — toda kako ste mogli storiti vse to: ali si niste mogli misliti, da sem neka zločinka, ki jo preganja policija?»

Prijel je njeno malo ročico; a v njegovi glavi se je vse vrtilo. Zločinka? se je vprašal kako je mogel vedeti, da res ni zločinka in v tem trenutku mu je prišla imenitna misel; zasmel se je zadovoljno v odgovor, toda hipno je postal zopet popolnoma resen in rekel: «Madame, opro-

stite, ako sem vas spomnil na nekaj neprijetnega. Ali ste prepričani, da se ne vrnejo vaši zasledovalci v svojem črnem avtomobilu. Vi sedite tukaj z odkritim obrazom in ne veste, da se nahajate na najbolj obljudenem bulvaru?»

Stresla se je in hitro potegnila pajčolan preko obraza, toda ni se mogla premagovati, da mu ne bi zapeljivo odgovorila:

«Torej zdj se mi, da vam bolj uga-

jam, ako zakrijem svoj obraz.»

«Ako to zahteva vaša skromnost in varnost, madame», je odgovoril mladi gospod. «Tudi v toliko se moram živkovati, da si sem velik egoist. Torej recite mi, kaj naj storim. Popolnoma sem Vam na razpolago.»

Zakrila je svoj obraz s pajčolanom, potem pa je rekla bojazljivo in skoraj preplašeno:

«Ne vem, prav res ne vem! Kako bi vendar mogla razpolagati z vašim časom. Saj me vendar niti ne poznate.»

Poklonil se je in rekel resno:

«Pojdite! Mislim, da sva v tem vprašanju edina. Jaz vas ne poznam

in ako je vaša želja, da se nikdar ne spoznava, naj se tudi to zgodi. Vem samo, da ste sedaj v veliki zadregi in vrhu vsega celo brez denarja. Ako smatrate še vedno, da sem to, kar ste mislili o meni v prvem trenutku, tedaj vas prosim bodite tako dobri in ne obotavljajte se dalje, temveč povejte mi naravnost, kaj naj storim. Moj čas vam je popolnoma na razpolago.»

(Dalje prihodnjič.)

O NAŠI PRETEKLOSTI

nas najboljši pouči A. Melikova Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (2 zvezka). Cena obeh delov 63 kron. Naročila na Tiskovno zadrugo v Ljubljani.

BOGASTVO NAŠE DRŽAVE

spoznamo najlažje iz pravkar izišle knjige A. Melik: Jugoslavija, ki naveda zemljepis, narodopisni in gospodarski pregled naše kraljevine. Knjiga je neprecenljiv vir za vsakogar, ki se zanima, v kakšni državi živimo in kakšni so pogoji za naš procvit.

! Pozor !

Kupujem stare obleke, čevlje in pohištvo

MARTIN DRAME, Sv. Jakoba nabrežje št. 29. 1113

Salonska obleka iz najfinjšega predvojnega blaga se ugodno proda. — Ogleda se v Gosposki ulici 1115 št. 4, II. nadstropje, levo. 2—1

Razmnoževalni aparat „Opalograph“

popolnoma nov, z vsemi potrebnimi in navodili, so 2—1

za 2000 kron proda. Orežniška postaja v Žužemberku.

Brivnica

dobro iduća, brez konkurence, z nekoliko inventarja, se po nizki ceni proda. — Naslov 1110 pove upravnistvo „Jutra“. 3—2

sladno kavo
kavine konserve
s sladkorjem
kavine konserve
brez sladkorja
marmelado
660
13—13

radi po najnižji dnevni ceni in v vsaki množini

Delniška družba „Triglav“

tovarna hranil v Šmarci pri Kamniku.

Kupuje tudi tozadevne sirovine.

Velika izbira otroških vozil, dvokoles in šivalnih strojev posel. F. Batjaj, Ljubljana, Stari trg št. 28. Sprejme se v polno popravo za emajliranje z ognjem in poniklanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stroji. Mehanična delavnica, Karlovska cesta 4. 1112

Naročite se na „Pota in cilji“.

Zbirka poljudno-znanstvenih spisov. I.-II. zvezek: A. Melik, Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev. I. del, vez. 21 K, II. del, vez. 42 K. Za oba zvezka po pošti K 5-40 več. III.-IV. zvezek: Dr. Fr. Weber, Uvod v filozofijo. 72 K, pošta 3 K več. V. zvezek: A. Melik, Zemljepis kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Meh. vez., fin. papir 60 K, pošta 3 K več. Broš. navadni papir 42 K, po pošti 2 K več. Naročila sprejema

Tiskovna zadruga v Ljubljani, Sodna ulica 6.

ERJAVEC & TURK 799 „pri Zlati lopati“ 26—10 trgovina z železnino (prej Hammerschmidt) Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7 nasproti križevniške cerkve. Zaloga cementa in karbida.

Tesarje

sprejme IVAN ZAKOTNIK, mestni tesar, sarski mojster, parna žaga, LJUBLJANA, Dunajska cesta 46. 1086 5

Išče se mesečna soba s poslovnim vhodom, eventualno z ohrabo ali pa manjše stanovanje s opravo ali brez oprave proti zelo dobri najemini. — Ponudbe na pošto predati št. 53. 1086 4

Prodaja se dvonadstropna hiša

prilagojena tudi za kako podjetje. Poleg hiše je sadni in zelenjadni vrt ter večja delavnica. Hiša stoji ob vodi ter je okrog 20 km oddaljena od Ljubljane. 1085 3—2

Naslov v upravnistvo „Jutra“.

Bencin,

lahok po K 23—, težek po K 27-50 za kg, franko skladišče, oddaja v vsaki množini autoreferat Ljubljana, Dunajska cesta 50.

Iv. Jax in sin

Dunajska c. 15., Ljubljana.

Šivalni stroji
Izborna konstrukcija iz elegantna izvršitev iz tovarne v Linen. Ustanovljena leta 1897. Vsejanje potuje brezplačno. Pisalni stroji „Adler“.

Geniki zastoj in franko. Kolesa iz prvih tovarn: Dürkopp, Styria, Waffenrad. 182 Začasno znižane cene. 12—9

Inženier dr. Miroslav Rasal

oblastveno poverjen strojni inženier Ljubljana Blumova ulica št. 7. — Specijalno strojno poplavo za betonirane, železobetonske in vodne zgradbe. Izrada vodnih ml.

Nas 9 letni Sokolič

Boris

je podlegel danes ob 1/3. uri težki telesni poškodbi vsled padea. — Pogreb bo 18. t. m. ob 1/3. uri iz deželne bolnice k Sv. Križu. Ljubljana-Krašnja, 11. julija 1921.

Anton Germek, oče, nadučitelj. Antonija Germek, mati. Danica in Vlada, sestri. 1119

Damsko, moško in otroško modno blago 900 35
C. J. HAMANN
Mestni trg 8.

Pozor! Raznovratne stole, politirane, vrtno zaklopne stole, vrtno mize, hrastove in bukovne dešice ima vedno v zalogi
Ciril Primožič, mizarstvo in parkete
LJUBLJANA, Trnovski pristan 4. 1084 5—5

Sveže telečje meso za pečenko po 18 kron za kilogram
se prodaja vsak dan dopoldne na Predovičevi in Smoljanovi stojnici v šolskem dvorcu, popoldne pa v skladišču na Mesarski cesti št. 4 pri mestni klavnici. 1089 4

ILIRIJA, leena trgovaška in industrijalna družba z o. z., LJUBLJANA, Kralja Petra trg št. 8
kupuje hlode, gozdne parcele, deske, trame, prodaja žagan in tesan les, sprejema komisijska naročila vsake vrste, izdeluje zaboje, izvršuje nakup in prodajo drv. 1117 1

Trgovci! Obrtniki! Pozor!
Vesled preselitve v lastno hišo na Dunajsko cesto št. 11, prodaja od danes
Zalta & Žilič
svojo veliko zalogo raznovratne železnine po jako znižanih cenah. 1042 3—3
Ne zamudite prilike!

Naročajte in širite sledeče
leposlovne knjige:
D. Fajgel: Tik za fronto. Broš. 36 K, vez. 45 K, poština K 2-80.
A. Novačan: Veleja. Broš. 28 K, vez. 36 K, poština 2 K.
Anatole Frances-Debeljak: Pingviniki otok. Roman. Cena broš. 42 K, po pošti pripor. 2 K 40 v več.
Dostojevski-Levstik: Besi. Roman v IV. delih. Broš. 42 K, vez. 54 K, po pošti broš. K 8— vez. K 80— vez.
Goncourt-Pastuskin: Dekle Eliza. Roman. Broš. 15 K, vez. 21 K, po pošti broš. K 2— vez. K 2-50 vez.
Cervantes-Sorli: Tri novele. Broš. 10 K, vez. 16 K, po pošti broš. K 2— vez. K 2-50 vez.
Shakespeare-Zupančič: Sen kresne noči. Broš. 22 K, vez. 28 K, po pošti broš. K 3— vez. K 2-50 vez.
Maobeth. Broš. 32 K, vez. 40 K, poština 2 K.
Ante Debeljak: Solnce in senca. Broš. 10 K, vez. 15 K, po pošti broš. K 2— vez. K 2-50 vez.
Srirterjova antologija. Uredil dr. Iv. Prijatelj. Broš. 18 K, vez. K 26—, po pošti broš. 3-40 vez. K 4— vez.
Josipa Jurčiča zbrani spisi. Druga izdaja. Uredil dr. Ivan Prijatelj. I. zvez. broš. 22 K, po pošti 5 K vez. II. zvez. broš. 22 K, po pošti 4 K 60 v več.
Knjige se naročajo pri založništvu: Tiskovna zadruga v Ljubljani, Sodna ulica 6. 66 68

Več kolporterjev sprejme
upravnistvo „Jutra“, Sodna ul. 6.

!! Kupujte nove knjige !!

Tiskovne zadruge:

D. Fajgel, Tik za fronto. Zbirka črtic, ki popisujejo dogodke v Gorici po izbruhu vojne med Italijo in Avstrijo 1915. Broš. 36 K, po pošti 2-80 K vez.

A. Novačan, Veleja. Drama. Broš. 28 K, vez. 36 K, po pošti K 2— vez. Shakespeare-Zupančič, Maobeth. Broš. 32 K, vez. 40 K, po pošti K 2-80 vez.

Ilika Waschtetova, Pravljice. Z večbarvnimi slikami. Vez. 40 K, po pošti K 2— vez.

Fr. Veber, Uvod v filozofijo. Pota in cilji, 3. — 4. zvezek. Cena 72 K, po pošti 8-40 K vez.

Knjige se naročajo pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ul. 6.